

İÇİNDEKİLER

ALTINCI BASKIYA ÖNSÖZ.....	5
ÖNSÖZ.....	7
KISA İÇERİK.....	9
İÇİNDEKİLER.....	13
KISALTMALAR.....	49
GİRİŞ	53
I. ÇALIŞMA KONUSUNUN ÖNEMİ, GÜNCELİĞİ VE AMAÇ.....	53
A. ÇALIŞMA KONUSUNUN ÖNEMİ	53
B. ÇALIŞMA KONUSUNUN GÜNCELİĞİ	56
C. ÇALIŞMANIN AMACI	57
II. ÇALIŞMA KONUSUNUN SINIRLANDIRILMASI, YÖNTEMİ VE SUNULMASI.....	57
A. ÇALIŞMA KONUSUNUN SINIRLANDIRILMASI	57
B. ÇALIŞMADA İZLENECEK YÖNTEM.....	58
C. ÇALIŞMA KONUSUNUN SUNULMASI	59

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA TEMEL KAVRAMLAR, DAYANAK, KAPSAM VE TARİHİ GELİŞİM

I. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KAVRAMI, DAYANAĞI VE KAPSAM.....	61
A. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN KAVRAMLAR.....	61
1. İŞ SAĞLIĞI	61
a. İş Sağlığı Kavramı	61
b. İş Sağlığının Amaçları.....	63
ba. Çalışanları Korumak.....	64
bb. Üretim Güvenliğini Sağlamak.....	64
bc. İşletme Güvenliğini Sağlamak	65
c. İş Sağlığının Özellikleri	65
d. İş Sağlığı Uygulama İlkeleri	65
da. Uygun İşe Yerleştirme	66
db. İşyeri Ortam Faktörlerinin Değerlendirilmesi.....	67
dc. Sağlık Risklerinin Kontrolü.....	68
dd. Aralıklı Kontrol Muayenesi	68
de. İşyerinde Sağlık Hizmeti Sağlanması	69

df. Sağlık Eğitimi	69
e. Temel İş Sağlığı Hizmetleri	70
ea. Temel İş Sağlığı Hizmetlerinde Amaç	70
eb. Temel İş Sağlığı Hizmetleri İçin Gerekli Altyapı Özellikleri	70
f. İş Hijyeni	71
2. İŞ GÜVENLİĞİ	72
a. İş Güvenliği Kavramı	72
b. İş Güvenliği Kültürü	73
ba. İş Güvenliği Kültürü Kavramı	73
bb. Güvenlik Kültürünün Özellikleri	74
c. İş Güvenliğinin Amaçları	75
d. İş Güvenliğinin Önemi	76
3. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	76
a. İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı	77
b. İş Sağlığı ve Güvenliğinin Önemi	79
c. İş Sağlığı ve Güvenliğinde Temel İlkeler	79
4. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ	81
B. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN DAYANAĞI VE KAPSAMI	84
1. İŞÇİYİ GÖZETME BORCU	84
2. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	86
a. Kusur Esasına Dayalı Sorumluluk	86
b. Kusursuz Sorumluluk	87
3. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN KAPSAMI	88
KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI	89
II. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE TARİHİ GELİŞİM VE KAYNAKLAR	89
A. DÜNYADA TARİHİ GELİŞİM	89
B. TÜRK HUKUKUNDA TARİHİ GELİŞİM	92
1. CUMHURİYET ÖNCESİ DÖNEMDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	92
2. CUMHURİYET DÖNEMİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	93
C. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN KAYNAKLARI	94
1. ULUSAL KAYNAKLAR	94
a. 1982 Anayasa'sı	94
aa. Yaşama Hakkı	94
ab. Sağlıklı ve Dengeli Bir Çevrede Yaşama Hakkı	96
ac. Yaşına, Cinsiyetine ve Gücüne Uymayan İşlerde Çalıştırılma Yasağı	96
b. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	97
ba. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve Amacı	97
bb. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda Temel Kavramlar	99

bba. Çalışan	99
bbb. Genç Çalışan	99
bbc. Çalışan Temsilcisi	99
bbd. İşyeri	99
bbe. İşveren	99
bbf. İşveren Vekili	100
bbg. Teknik Eleman	100
bbh. İşyeri Hemşiresi	100
bbi. Çalışan sağlığı merkezi (ÇASMER)	101
bbi. Ekipman muayene kuruluşu	101
bc. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamı ve İstisnaları	101
bca. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamı	101
bcb. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Uygulamasında İstisnalar	102
c. İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Yönetmelikler	103
2. ULUSLARARASI KAYNAKLAR	105
a. Birleşmiş Milletler Normları	106
aa. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi	107
ab. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi	108
b. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Normları	109
ba. Uluslararası Sözleşmeler	111
baa. 155 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme	112
bab. 161 sayılı Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşmesi	112
bac. 187 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi	113
bc. Tavsiye Kararları	114
bca. İşçi Sağlığının Korunmasına İlişkin 1953 Tarihli 97 Sayılı Tavsiye Kararı	114
bcb. İşyerlerindeki İş Sağlığı Hizmetlerine İlişkin 1985 Tarihli 171 Sayılı Tavsiye Kararı	115
bcc. İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamı ile ilgili 1981 tarihli 164 Sayılı Tavsiye Kararı	115
bcd. Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi	116
c. Avrupa Birliği Normları	116
ca. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	118
cb. Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	119
cc. Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi	121

cd. Avrupa Birliği Hukukunun Genel İlkeleri	122
ce. Yönetmelikler	123
cf. Direktifler (Yönergeler)	123
cfa. 89/391 Sayılı Çerçeve Direktif	124
cfb. Çerçeve Direktife Dayanarak Çıkarılan Direktifler	128

İKİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA PERSONEL VE ÖRGÜTLENME

I. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE GÖREV ALAN PERSONEL	131
A. İŞYERİ HEKİMLERİ	131
1. İŞYERİ HEKİMİ KAVRAMI	131
2. İŞYERİ HEKİMİNİN NİTELİKLERİ	132
a. Hekim Olmak	132
b. Eğitim Kurumunda Eğitim Görme ve Katılım Belgesi Alma	132
ba. Eğitim Görme	132
bb. Eğitim Programı	132
c. Sınavda Başarılı Olma ve İşyeri Hekimliği Belgesi Almak	133
ca. Sınavda Başarılı Olmak	133
cb. İşyeri Hekimliği Belgesi Almak	133
B. İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI	134
1. İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI KAVRAMI	134
2. İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ NİTELİKLERİ	134
a. Mevzuatta Öngörülen Programlardan Mezun Olmak	134
b. Eğitim Kurumunda Eğitim Görme ve Katılım Belgesi Alma	136
ba. Eğitim Görme	136
bb. Eğitim Programı	137
c. Sınavda Başarılı Olma ve Uzman Belgesi Almak	137
d. İş Güvenliği Uzmanlarının Sınıflandırılması	138
da. A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Belgesi	138
db. B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Belgesi	139
dc. C Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Belgesi	139
dd. İş Güvenliği Uzmanlarının Sınıflar Arası Yükselmesi	140
C. DİĞER SAĞLIK PERSONELİ	141
1. DİĞER SAĞLIK PERSONELİ KAVRAMI	141
2. DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN NİTELİKLERİ	141
a. Mevzuatta Öngörülen Programlardan Mezun Olmak	141
b. Eğitim Kurumunda Eğitim Görme ve Katılım Belgesi Alma	142
ba. Eğitim Görme ve Staj Yapma	142
bb. Eğitim Programı	142

c. Sınavda Başarılı Olma ve Diğer Sağlık Personeli Belgesi Alma.....	142
ca. Sınavda Başarılı Olma.....	142
cb. Diğer Sağlık Personeli Belgesi Alma	143
D. ORTAK HÜKÜMLER (İŞYERİ HEKİMİ, İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİ AÇISINDAN)	143
1. İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ GÖREVLENDİRİLMESİ VE İSG-KÂTİP SİSTEMİ	143
a. Görevlendirme İşlemleri.....	144
b. Görevlendirme Prosedürü	144
2. İŞYERİNİN TEHLİKE SINIFINA GÖRE GÖREVLENDİRME YAPILMASI	145
a. İşyerlerinin Tehlike Sınıfları	145
b. Tehlike Sınıflarına Göre Görevlendirme	146
c. Birden Fazla İş Güvenliği Uzmanı Çalıştırılması Hali	147
3. GEÇİŞ DÖNEMİNE İLİŞKİN İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI GÖREVLENDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ	147
4. İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ İSTİHDAMI	148
a. Kısmi Süreli İstihdam	148
aa. Az Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde	148
ab. Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde.....	149
ac. Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde.....	149
b. Tam Süreli İstihdam.....	149
ba. Az Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde	149
bb. Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde.....	149
bc. Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde.....	150
c. Çalışmaların Hukuki Niteliği.....	150
d. Ortak Sağlık Güvenlik Biriminden Hizmet Alınması	151
5. MESLEKİ BAĞIMSIZLIK VE ETİK İLKELER.....	152
6. İŞYERİ HEKİMLERİNİN MESLEKİ SORUMLULUĞU.....	155
a. İşyeri Hekimlerinin İhlalleri ve İhtar Puanı Uygulanması	155
b. İşyeri Hekimliği Belgelerinin Askıya Alınması	157
c. İşyeri Hekimliği Belgelerinin İptal Edilmesi.....	159
d. İtirazlar	159
da. İhtar Puanı Verilmesine İtiraz.....	159
db. Belgelerin Askıya Alınması veya İptaline İtiraz	159
dc. İtiraz Komisyonu ve Çalışması	160
7. 6331 SAYILI KANUNDAN ÖNCE MEVCUT SERTİFİKA VE BELGELER.....	160
8. YENİLEME EĞİTİMLERİ.....	160
E. İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ GÖREV, YETKİ, HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	161
1. İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ GÖREVLERİ.....	161

a.	Rehberlik Görevi	161
aa.	Öneride Bulunmak	161
ab.	İşyerinde Alınması Gereken Tedbirleri İşverene Yazılı Olarak Bildirmek	163
b.	Risk Değerlendirmesi Görevi	163
ba.	Risk Değerlendirme Ekibi	163
bb.	Risk Değerlendirmesi Yapılırken Dikkate Alınacak Hususlar	164
bc.	Risk Değerlendirmesi Aşamaları	164
bd.	Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi	164
c.	Gözetim Görevi	165
ca.	İşyeri Hekiminin Sağlık Gözetimi Görevi	165
cb.	İş Güvenliği Uzmanının Çalışma Ortamı Gözetimi Görevi	166
d.	Eğitim, Bilgilendirme ve Kayıt Görevi	167
da.	İşyeri Hekiminin Eğitim, Bilgilendirme ve Kayıt Görevi	167
db.	İş Güvenliği Uzmanının Eğitim, Bilgilendirme ve Kayıt Görevi	167
e.	İlgili Birimlerle İşbirliği Görevi	168
ea.	İşyeri Hekiminin İlgili Birimlerle İşbirliği Görevi	168
eb.	İş Güvenliği Uzmanının İlgili Birimlerle İşbirliği Görevi	169
f.	İngiliz Sağlık ve Güvenlik Yöneticisinin Görevleri	169
2.	İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ YETKİLERİ	170
a.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının İşin Durdurulması İçin İşverene Başvurma Yetkisi	170
b.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının İnceleme ve Araştırma, Gerekli Bilgi ve Belgelere Ulaşma ve Çalışanlarla Görüşme Yetkisi	170
c.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Yapma Yetkisi	170
d.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının Mesleki Gelişmelerini Sağlamaya Yönelik Eğitim, Seminer ve Panel Gibi Organizasyonlara Katılma Yetkisi	170
3.	İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	171
a.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının Sır Saklamak ve Gizliliğe Uymak Yükümlülüğü	171
b.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının İşini Özenle Yapma Yükümlülüğü	171
c.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne Bildirimde Bulunma Yükümlülüğü	172
d.	İşyeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanının Defter Tutma Yükümlülüğü	172

4. İŞYERİ HEKİMİ VE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ HAKLARI	173
F. DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREV, YETKİ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	173
1. DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREVLERİ	173
2. DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN YETKİLERİ	174
a. Diğer Sağlık Personelinin İnceleme ve Araştırma, Gerekli Bilgi ve Belgelere Ulaşma ve Çalışanlarla Görüşme Yetkisi	174
b. Diğer Sağlık Personelinin İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği Yapma Yetkisi	174
c. Diğer Sağlık Personelinin Mesleki Gelişmelerini Sağlamaya Yönelik Eğitim, Seminer ve Panel Gibi Organizasyonlara Katılma Yetkisi	174
3. DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	175
a. Diğer Sağlık Personelinin Hakları ve İş Güvencesi	175
b. Diğer Sağlık Personelinin Yükümlülükleri	175
ba. Diğer Sağlık Personelinin İşini Özenle Yapma Yükümlülüğü..	175
bb. Diğer Sağlık Personelinin Sır Saklamak ve Gizliliğe Uymak Yükümlülüğü	175
G. İŞYERİ HEKİMLERİ, İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN İŞ GÜVENCESİ	176
KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	178
II. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE ÖRGÜTLENME	183
A. AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	183
1. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VE İSGÜM	183
a. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü	183
aa. Genel Müdürlüğün Kuruluşu	183
ab. Genel Müdürlüğün Görevleri	183
b. İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı (İSGÜM)	185
ba. İSGÜM'ün Kuruluşu	185
bb. İSGÜM'ün Görevleri	185
bc. İSGÜM'ün Yetki ve Sorumlulukları	186
bd. İSGÜM başkanı ve yardımcılarının görev, Yetki ve Sorumlulukları	187
be. İSGÜM'ün Bölümleri	188
2. REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	191
a. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının Kuruluşu	191
b. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının Görevleri	192
B. ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONSEYİ	192
1. ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONSEYİNİN KURULUŞ AMACI, OLUŞUMU VE GÖREVLERİ	192

a.	Konseyin Kuruluş Amacı	192
b.	Konseyin Oluşumu	193
c.	Konseyin Görevleri	193
d.	Konsey Başkanının Görev ve Yetkileri	194
e.	Konsey Sekreteryası	195
2.	ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONSEYİNİN ÇALIŞMA USULLERİ VE KARARLARI	195
a.	Konseyin Çalışma Usulü ve Gündemi	195
b.	Konseyin Karar Alma Usulü	196
c.	Konsey Çalışma Grupları ve Görevleri	196
d.	Konsey Faaliyetlerinin Desteklenmesi.....	197
C.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI, İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMLERİ VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ İLE GÖREVLİ KİŞİLER	197
1.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU	197
2.	İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ	197
a.	Tanım	197
b.	Kuruluş İçin Gereken Şartlar.....	197
c.	İSGB İçin Gerekli Asgari Şartlar.....	198
3.	İŞYERİ HEKİMİ, İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİ...	199
4.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BAKIMINDAN ÇALIŞAN TEMSİLCİLİĞİ.....	199
5.	ORTAK SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ (OSGB)	199
a.	OSGB'lerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	200
b.	Görevlendirme Belgesi ve Sözleşme	201
c.	Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin Yetkilendirilmesi	201
d.	OSGB'de Sorumlu Müdürün Görev, Yetki ve Sorumlulukları	202
e.	OSGB'lerin Faaliyet Alanları	202
f.	OSGB'lerin Vize İşlemleri.....	203
g.	OSGB'lere İhtarlar, Yetkilerinin Askıya Alınması, İptali ve İtirazlar	203
ga.	OSGB'lere İhtarlar	203
gb.	OSGB'lerin Yetkilerinin Askıya Alınması.....	203
gc.	OSGB'lerin Yetkilerinin İptali.....	204
gd.	İtirazlar.....	204
6.	EĞİTİM KURUMLARI.....	205
a.	Eğitim Kurumları Şartları	205
b.	Eğitim Kurumlarının Eğitici Kadrosu ve Yetkilendirilme	206
c.	Eğitim Kurumlarında Görev, Yetki ve Sorumluluklar	207
d.	Eğitim Kurumlarının Vize işlemleri	209

e. Eğitim Kurumlarında Yetkilerin Askıya Alınması, İptali ve İtirazlar	210
D. ULUSLARARASI HUKUKTA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTLENMESİ.....	214
1. AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA İŞ GÜVENLİĞİ VE SAĞLIĞI ÖRGÜTLENMESİ.....	214
a. Genel Kurumsal Yapı	214
b. Avrupa Birliği İş Güvenliği ve Sağlığı Ajansı (EU-OSHA)	218
2. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HUKUKUNDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTLENMESİ.....	221
3. BİRLEŞİK KRALLIK (İNGİLİZ) HUKUKUNDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTLENMESİ.....	224
4. ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ HUKUKUNDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTLENMESİ.....	227
5. FRANSA CUMHURİYETİ HUKUKUNDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTLENMESİ.....	231

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA DEVLETİN, İŞVERENİN, ÇALIŞANLARIN VE DİĞER İLGİLİLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

I. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE DEVLETİN ÖDEV VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	233
A. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANAYASAL DAYANAĞI VE MEVZUATININ OLUŞTURULMASI	235
B. ÜNİVERSİTELERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMİNİN VERİLMESİ.....	236
C. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖRGÜTÜNÜN OLUŞTURULMASI	237
1. GÜÇLÜ BİR ÖRGÜTÜN KURULMASI ZORUNLULUĞU	237
2. ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONSEYİ.....	238
3. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	239
4. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN KATKISI	242
5. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN DESTEKLENMESİ	242
D. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DENETİMİ VE YAPTIRIM UYGULANMASI	243
II. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE İŞVERENİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	245
A. İŞVERENİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	245
1. İŞYERİNİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA ÖRGÜTLEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	245
a. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Oluşturma Yükümlülüğü	245
b. İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Oluşturma veya Ortak Sağlık ve Güvenlik Biriminden Hizmet Alma Yükümlülüğü.....	246
c. Çalışan Temsilcisi Görevlendirme Yükümlülüğü	247
2. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ SAĞLANMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	248

a. İş Güvenliği Uzmanı Görevlendirme Yükümlülüğü.....	248
b. İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli Görevlendirme Yükümlülüğü	248
3. RİSK DEĞERLENDİRMESİ YAPMAK VE YAPTIRMAK YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	248
4. ÇALIŞANLARIN EĞİTİMİ, BİLGİLENDİRİLMESİ VE KATILIMLARININ SAĞLANMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ	251
a. Çalışanları Eğitme ve Bilgilendirme Yükümlülüğü	251
b. Çalışanların Görüşlerinin Alınması ve Katılımlarının Sağlanması Yükümlülüğü	253
5. İŞYERİNDE ACİL DURUMLARA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜĞÜ	254
a. Acil Durum Planları, Yangınla Mücadele ve İlk Yardım ile İlgili Yükümlülükler	254
b. Tahliye ile İlgili Yükümlülükler	255
6. SAĞLIK GÖZETİMİ YAPMA, KAYIT VE BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	256
a. Sağlık Gözetimi ile İlgili Yükümlülükler.....	256
b. İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi ile İlgili Yükümlülükler	257
7. HER TÜRLÜ ÖNLEMİ ALMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	258
a. Her Türlü Önlem Kavramı.....	258
b. Her Türlü Önlem Kavramı İçine Giren Psikososyal Riskler.....	261
ba. Psikolojik Tacizi Önleme (Mobbing) Yükümlülüğü	262
bb. Cinsel Tacizi Önleme Yükümlülüğü	267
8. ÖNLEMLERE UYULUP UYULMADIĞINI DENETLEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ ...	272
9. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİNİN MALİYETİNİ KARŞILAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	273
a. Tüm İSG Önlemlerinin Maliyetini Karşılama Yükümlülüğü	273
b. İşverenin İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerini Kendisi Yürütmesi...	274
10. ASIL İŞVEREN – ALT İŞVEREN AYRIMINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	275
a. Asıl İşveren - Alt İşveren Kavramları.....	275
b. Asıl İşverenin İşyerindeki Alt İşveren İşçilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği	277
c. Alt İşverenin İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği	278
ca. Alt İşverenin İşyeri	279
cb. Alt İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülükleri.....	280
cba. Alt İşverenin İş Mevzuatından Doğan İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülükleri	280
cbaa. 6331 Sayılı Kanundan Doğan Yükümlülükler	280
cbab. Yönetmeliklerden Doğan Yükümlülükler	281
cbb. Asıl İşveren - Alt İşveren Arasındaki Sözleşmeden Doğan Yükümlülükler	283

d.	Alt İşverenin İşyerindeki Asıl İşverenin İşçilerinin İş Sağlığı ve Güvenliği.....	284
da.	Asıl İşveren ve Alt İşveren İşçilerinin Birlikte Çalışması Hali..	284
db.	Alt İşveren ile Asıl İşveren İşçisi Arasındaki İlişki	285
dba.	Asıl İşverenin Sebep Olduğu Zarardan Alt İşveren İşçisinin Zarar Görmesi	286
dbb.	Alt İşverenin Sebep Olduğu Zarardan Asıl İşveren İşçisinin Zarar Görmesi	286
e.	İş Sağlığı ve Güvenliği Yaptırımlarında Alt İşveren - Asıl İşveren Ayrımı	287
f.	Bazı Özel Durumlarda İş Sağlığı ve Güvenliği.....	288
fa.	Rödövens ilişkisinde İş Sağlığı ve Güvenliği	288
faa.	Rödövens ilişkisi Kavramı	288
fab.	Rödövens ilişkisi Türleri ve İş Sağlığı ve Güvenliği	289
faba.	Birinci Tip Rödövens ilişkisinde Yükümlülükler	289
fabb.	İkinci Tip Rödövens ilişkisinde Yükümlülükler..	290
fabc.	Üçüncü Tip Rödövens ilişkisinde Yükümlülükler	290
fb.	Yapı Denetim Kuruluşlarında İş Sağlığı ve Güvenliği	291
fc.	Anahtar Teslimi İş Alan İşverenin İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği	294
B.	İŞVERENİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDEN KAYNAKLANAN HAKLARI.....	296
1.	İŞVERENİN İŞÇİDEN ZARARIN KARŞILANMASINI İSTEME HAKKI.....	296
2.	İŞVERENİN DİSİPLİN CEZASI UYGULAMA HAKKI	297
3.	İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESİH HAKKI.....	299
a.	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarına Uyulmaması Halinde İşverenin Haklı Nedenle Fesih Hakkı.....	299
aa.	İşçinin İş Sağlığı ve Güvenliğini Tehlikeye Düşürmesi veya İşyerindeki Mallan Zarara Uğratması	300
ab.	İşçinin İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarına Aykırı Hareket Etmek Suretiyle İşyerindeki Malları Zarara Uğratması.....	301
b.	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarına Uyulmaması Halinde İşverenin Geçerli Nedenle Fesih Hakkı	302
III.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE ÇALIŞANLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	304
A.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE ÇALIŞANIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	304
1.	DİĞER ÇALIŞANLARIN VE KENDİ SAĞLIK VE GÜVENLİKLERİNİ TEHLİKEYE DÜŞÜRMEME YÜKÜMLÜĞÜ	304
2.	ÇALIŞANLARIN, İŞVEREN TARAFINDAN VERİLEN EĞİTİM VE TALİMATLAR DOĞRULTUSUNDA YÜKÜMLÜLÜKLERİ	305
a.	İşyerindeki Tüm Araçları Kurallara Uygun Şekilde Kullanmak	305

b.	Kişisel Koruyucu Donanımı Doğru Kullanmak ve Korumak	305
c.	İşyerindeki Ciddi ve Yakın Bir Tehlikeyle Karşılaştıklarında ve Koruma Tedbirlerinde Bir Eksiklik Gördüklerinde, İşverene veya Çalışan Temsilcisine Derhal Haber Vermek	305
d.	İşyerinde Tespit Edilen Noksanlık ve Mevzuata Aykırılıkların Giderilmesi Konusunda, İşveren ve Çalışan Temsilcisi ile İş Birliği Yapmak.....	305
e.	Kendi Görev Alanında İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanması için İşveren ve Çalışan Temsilcisi ile İş Birliği Yapmak	306
B.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE ÇALIŞANIN HAKLARI	306
1.	İŞVERENİN MÜTEMERRİT ALACAKLI DURUMUNA DÜŞMESİ	306
2.	ÇALIŞANIN ÇALIŞMAKTAN KAÇINMA HAKKI	307
a.	İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun veya İşverenin Kararına İstinaden Çalışmaktan Kaçınma Hakkı.....	307
aa.	Genel Olarak	307
ab.	Çalışmaktan Kaçınma Hakkının Koşulları	308
aba.	Ciddi ve Yakın Bir Tehlikenin Varlığı	308
abb.	Ciddi ve Yakın Tehlikenin Tespiti	308
abc.	Gerekli İş Sağlığı ve Güvenliği Önleminin Alınmamış Olması	308
abd.	İşin Durdurulmamış Olması	309
b.	İşçinin Re'sen Çalışmaktan Kaçınma Hakkı.....	309
ba.	İşçinin Re'sen Çalışmaktan Kaçınma Hakkı Koşulları.....	309
baa.	Ciddi ve Yakın Tehlikenin Önlenemez Olması	309
bab.	İşin Durdurulmamış Olması.....	309
bb.	İşçinin Re'sen Çalışmaktan Kaçınma Hakkı Kullanımı	310
bba.	İşyerini veya Tehlikeli Bölgeyi Terk Ederek Belirlenen Güvenli Yere Gitme	310
bbb.	Kaçınmayı Takiben İşvereni Haberdar Etme	310
bbc.	Kaçınma Sonucu Bir Başkası Aleyhine Ciddi ve Yakın Bir Tehlike Oluşturmama	310
c.	Kaçınma Süresinin Sınırı	310
d.	Çalışmaktan Kaçınmanın Hükümleri	311
da.	Çalışmaktan Kaçındığı Dönem için İşçinin Ücret ve Diğer Hakları Saklıdır	311
db.	Kaçınma Hakkı Kapsamında Çalışılmayan Süreler Çalışma Süresinden Sayılır.....	311
3.	İŞÇİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNİ HAKLI NEDENLE FESİH HAKKI	311
a.	4857 Sayılı İş Kanunu Bakımından.....	311
b.	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Bakımından	312
4.	İŞÇİNİN İHBAR VE ŞİKAYET HAKKI.....	313

IV. SENDİKALARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA GÖREVLERİ VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İŞLEVİ	314
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	317

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA İDARİ SORUMLULUKLAR

I. İŞYERLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TEFTİŞ VE İNCELEMESİ.....	325
A. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE UYGULANACAK MEVZUAT	325
B. TEFTİŞ YAPAN MÜFETTİŞİN YETKİ VE SORUMLULUKLARI	325
1. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE DEVLETİN YETKİSİ	325
2. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE YETKİLİ MAKAM VE MEMURLAR	327
3. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE YETKİLİ MEMURLARIN ÖDEVLERİ VE UYACAKLARI ETİK KURALLAR.....	328
4. VERGİ VE HARÇLARDAN MUAFİYET.....	330
5. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE DİĞER MERCİLER TARAFINDAN YAPILAN TEFTİŞLER.....	330
6. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE İŞÇİ VE İŞVERENİN SORUMLULUĞU.....	331
7. TEFTİŞ VE İNCELEMELERDE ZABITANIN YARDIMI.....	331
C. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DENETİMİ.....	331
1. DENETİMİN AMACI.....	331
2. DENETİMİN TÜRLERİ.....	332
a. Olağan Denetim.....	332
aa. İlk Denetim.....	332
ab. Periyodik Denetim.....	333
b. Olağanüstü Denetim.....	333
ba. Süreli (Önel) Denetim.....	333
bb. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Üzerine Yapılan Denetim	334
bc. Şikayet Üzerine Denetim.....	336
II. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEYEN İŞVERENE UYGULANACAK İDARİ YAPTIRIMLAR	337
A. İDARİ YAPTIRIM KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ.....	337
1. İDARİ YAPTIRIM KAVRAMI.....	337
2. İDARİ YAPTIRIMLARIN AMACI	338
3. İDARİ YAPTIRIMLARIN ÖZELLİKLERİ.....	339
B. İDARİ PARA CEZALARI	340
1. GENEL BİLGİ.....	340
2. İŞVEREN, İŞVEREN VEKİLİ VEYA İŞ GÜVENLİĞİ UZMANININ İDARİ PARA CEZASINDAN SORUMLU TUTULMASI	340
a. İşverenin İdari Para Cezasından Sorumlu Tutulması	340

b. İşveren Vekilinin İdari Para Cezasından Sorumlu Tutulması	341
c. İş Güvenliği Uzmanının İdari Para Cezasından Sorumlu Tutulması	342
3. İDARİ PARA CEZASINI VERECEK MAKAM.....	342
4. İDARİ PARA CEZASINA İTİRAZ.....	342
5. İDARİ PARA CEZASI MİKTARLARI VE ÖDENMESİ	343
6. İDARİ PARA CEZASINDA ZAMANAŞIMI.....	343
7. İDARİ PARA CEZASINI GEREKTİREN HALLER	345
C. İŞİN DURDURULMASI	349
1. GENEL BİLGİ	349
2. İŞİN DURDURULMASI KOŞULLARI	351
a. Hayati Tehlike Oluşturan Bir Hususun Tespiti	351
b. Belirli İşyerleri Bakımından Risk Değerlendirmesinin Yapılmamış Olması	351
c. İşyerinde İş Durdurma Kararı Vermeye Yetkili Heyetin Karar Vermesi	352
ca. İşyerinde İş Durdurma Kararı Vermeye Yetkili Heyet.....	352
cb. Heyetin Görevleri ve Kararlar	352
3. İŞİN DURDURULMASI KARARININ UYGULANMASI.....	353
a. İşin Durdurulması Kararının Mülki İdare Amiri Tarafından Yerine Getirilmesi.....	353
b. Mühürlerin Geçici Olarak Sökülmesi	354
c. Heyet Tarafından Durdurma Kararının Kaldırılması	355
d. Acil Hallerde Yapılacak İşlemler	356
4. İŞVERENİN İTİRAZI VE DURDURMAYA SON VERİLMESİ.....	356
a. İşverenin İtirazı.....	356
b. İtiraz Edilecek Mahkeme.....	357
5. İŞİN DURDURULMASI HALİNDE İŞÇİLİK HAKLARI	357
D. İŞÇİLERİN ÇALIŞMAKTAN ALIKONULMASI	358
1. GENEL BİLGİ	358
2. ÇALIŞMAKTAN ALIKONULACAK İŞÇİLER	359
a. Çocuk ve Genç İşçiler	359
b. Kadın İşçiler	362
E. KAMU İHALESİNDEN YASAKLANMA	364
F. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HUKUKUNDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURALLARININ İHLALİNDE İDARİ YAPTIRIMLAR	365
1. MEDENİ VE CEZAİ YAPTIRIMLAR	365
2. MEDENİ CEZALARI DEĞERLENDİRME KOMİSYONU	367
3. MEDENİ CEZALARIN ÖDENMESİNE İLİŞKİN USUL.....	367

BEŞİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA CEZAİ SORUMLULUKLAR

I. CEZA HUKUKUNA İLİŞKİN KAVRAMLAR, İLKELER VE ÇALIŞMA HUKUKU İLE ORTAK ALAN ÇALIŞMA CEZA HUKUKU	369
A. ÇALIŞMA HUKUKU VE CEZA HUKUKU ORTAK ALANI	369
1. ÇALIŞMA HUKUKU VE CEZA HUKUKU İLE İLİŞKİSİ	369
2. SUÇ VE YASAL UNSURLARI.....	373
B. ÇALIŞMA CEZA HUKUKUNDA UYGULANAN İLKELER	373
1. SUÇLARIN VE CEZALARIN KANUNİLİĞİ İLKESİ	373
2. CEZA KANUNLARININ GEÇMİŞE YÜRÜMEMESİ İLKESİ.....	374
3. CEZALARIN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ	375
4. HUKUKA UYGUNLUK NEDENLERİ	378
C. SUÇUN MADDİ UNSURLARI VE TEŞEBBÜS	381
D. ÇALIŞMA CEZA HUKUKUNDA SUÇLU (FAİL)	384
1. SORUMLU KİŞİ FAİL	384
2. ÇALIŞMA CEZA HUKUKUNDA SORUMLU KİŞİNİN BELİRLENMESİ	385
a. Sorumlu Kişinin Yasal Olarak Belirlenmesi	385
b. Sorumlu Kişinin Sözleşme ile Belirlenmesi	386
c. Sorumlu Kişinin Adli Yoldan Belirlenmesi	387
3. SORUMLU KİŞİ OLARAK İŞVEREN, İŞVEREN VEKİLİ VE YETKİ DEVRİ.....	387
a. İşveren	387
aa. İşveren Kavramı.....	387
ab. Soyut İşveren - Somut İşveren Ayrımı	388
ac. Tüzel Kişi Organının İşveren Niteliği	389
b. İşveren Vekili Kavramı ve Unsurları	391
c. Yetki Devri	393
ca. Yetki Devrinin Alanı	393
cb. Yetki Devrinin Koşulları	394
cba. Yetki Devredilen (İşveren Vekili) Kişide Bulunması Gereken Koşullar	394
cbb. Yetki Devrinin Konusu Bakımından Koşullar.....	396
4. TÜZEL KİŞİ İŞVERENLERİN CEZAİ SORUMLULUĞU	397
a. Tüzel Kişilere İlişkin Kavramlar	397
b. Tüzel Kişilerde İşveren veya İşveren Vekilinin Ceza Sorumluluğu	400
ba. Tüzel Kişilerin Cezai Sorumluluğu.....	400
bb. Suçun Tüzel Kişi Tarafından İşlenmesi.....	402
bc. Fiili (Gerçek) İşverenin Belirlenmesi - Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması	404

c. Asıl İşveren - Alt İşveren Ayrımında Ceza Sorumluluğu.....	406
---	-----

II. ÇALIŞMA CEZA HUKUKUNDAN DOĞAN CEZAI SORUMLULUKLAR.....408

A. TÜRK CEZA KANUNU'NDA DÜZENLENEN SUÇLAR.....408

1. KASITLI SUÇ	408
a. Türk Ceza Kanunu'nda Doğrudan Kast.....	408
b. Türk Ceza Kanunu'nda Olası (Dolaylı) Kast.....	409
2. TAKSİRLİ SUÇ	409
a. Türk Ceza Kanunu'nda Taksir	410
b. Türk Ceza Kanunu'nda Bilinçli Taksir.....	411
c. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Açısından Taksirli Suçlarda Kusurun Belirlenmesi	412
3. TÜRK CEZA KANUNU'NDA YER ALAN KASITLI SUÇLAR	414
a. Kasten Öldürme Suçu.....	414
b. İhmali Davranışla Adam Öldürme Suçu.....	415
c. İş ve Çalışma Hürriyetinin İhlâli Suçu	416
4. TÜRK CEZA KANUNU'NDA YER ALAN TAKSİRLİ SUÇLAR.....	417
a. Taksirle Öldürme Suçu	417
b. Taksirle Yaralama Suçu.....	418
ba. Taksirle Basit Yaralama	418
bb. Taksirle Ağır Yaralama	419
bc. Yüksek Oranda Kayıpların Gerçekleştiği Taksirle Ağır Yaralamalar.....	419
bd. Birden Çok Kişinin Taksirle Yaralanması	419
be. Taksirli Suçlarda Soruşturma ve Kovuşturmanın Şikayete Bağlılığı.....	419
5. TÜRK CEZA KANUNU'NDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALEYHİNE İŞLENEN DİĞER SUÇLAR	420

KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....421

B. 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU'NDA DÜZENLENEN SUÇLAR	428
1. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALEYHİNE SUÇLAR.....	428
a. İdari Para Cezaları	429
b. Hapis Cezaları.....	429
ba. İşverenin Cezai Sorumluluğu	430
bb. İşveren Vekilinin Cezai Sorumluluğu.....	431
bc. İş Güvenliği Uzmanının Cezai Sorumluluğu ve Şartları	432
bd. Geçici İş İlişkisi Olması Halinde Sorumluluk	433
be. İşyeri Hekiminin Cezai Sorumluluğu	433
bf. Diğer Sağlık Personelinin Cezai Sorumluluğu.....	434

bg. OSGB'lerin Cezai Sorumluluğu	434
2. İŞ HAYATININ DENETİM VE TEFTİŞİNE İLİŞKİN SUÇLAR	434
III. TÜRK CEZA HUKUKUNDA YARGILAMA VE CEZALARIN UYGULANMASI.....	435
A. CEZA HUKUKUNDA SORUŞTURMA VE YARGILAMA.....	435
1. ŞİKAYET.....	435
2. CEZA HUKUKUNDA SORUŞTURMA.....	436
3. CEZA HUKUKUNDA YARGILAMA.....	438
a. Kamu Davası	438
aa. Kamu Davasına Katılma.....	438
ab. Kamu Davasını Düşüren Nedenler	439
b. Kamu Davasında Görevli Mahkeme	440
B. CEZA HUKUKUNDA YAPTIRIMLAR.....	441
1. CEZA HUKUKUNDA YAPTIRIMLARIN NİTELİĞİ	442
a. Ceza Hukukunda Asli Cezalar.....	442
aa. Adli Para Cezaları	442
ab. Hürriyeti Kısıtlayıcı Cezalar.....	443
b. Ceza Hukukunda Tamamlayıcı Yaptırımlar	444
2. CEZA HUKUKUNDA YAPTIRIMLARIN UYGULANMASI	445
a. Tekerrür.....	447
b. Çalışma Mevzuatında Tekerrür.....	448
C. CEZALARIN BELİRLENMESİ, BİREYSELLEŞTİRİLMESİ VE HAKİMİN TAKDİR HAKKI	449
D. CEZANIN VERİLEMEYECEĞİ VEYA İNDİRİLEBİLECEĞİ DURUMLAR İLE HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKMA	451
E. HAPİS CEZASININ ERTELENMESİ	453
F. HAPİS CEZASINA SEÇENEK YAPTIRIMLAR.....	454
1. ADLİ PARA CEZASINA ÇEVİRME	455
2. DİĞER SEÇENEK YAPTIRIMLAR.....	456
G. HÜKÜM VE HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI.....	457
1. HÜKÜM.....	457
2. HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KARARI	458
3. HÜKMÜN AÇIKLANMASI VE SEÇENEK YAPTIRIMLAR.....	459
4. AÇIKLANMASI GERİ BIRAKILAN KARARIN KALDIRILMASI	459
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	460
IV. TÜRK CEZA HUKUKUNDA TAZMİNAT YAPTIRIMI VE UZLAŞMA	467
A. TÜRK CEZA KANUNU'NDA TAZMİNAT YAPTIRIMI VE ŞİKAYETTEN VAZGEÇMENİN ETKİSİ	467
1. TÜRK CEZA KANUNU'NDA TAZMİNAT YAPTIRIMI	467
2. ŞİKAYETTEN VAZGEÇMENİN TAZMİNATA ETKİSİ	468

B. HAPİS CEZASININ TAZMİNAT KARŞILIĞI ERTELENMESİ	469
C. TÜRK CEZA YARGILAMASINDA UZLAŞMA.....	470
1. UZLAŞMA	470
a. Uzlaşmanın Uzlaştırmacı Tarafından Yapılması.....	471
b. Uzlaşmanın Mahkeme Tarafından Yapılması	473
2. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MADDİ VE MANEVİ ZARAR İÇİN UZLAŞMA	474
3. UZLAŞMANIN DİĞER FAİLLERE VE MÜTESELSİL SORUMLULARA ETKİSİ.....	475
4. MANEVİ TAZMİNATIN UZLAŞMA İLE ÖDENMESİ	478

ALTINCI BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA HUKUKİ SORUMLULUKLAR

I. SORUMLULUK KAVRAMI VE İŞVERENİN İŞÇİYİ GÖZETME BORCU.....	479
A. SORUMLULUK KAVRAMI	479
B. İŞVERENİN İŞÇİYİ GÖZETME BORCU	482
1. TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE İŞÇİYİ GÖZETME BORCU	482
2. ULUSLARARASI HUKUKTA İŞÇİYİ GÖZETME BORCU VE İŞVERENİN SORUMLULUĞU	484
a. Avrupa Birliği Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu.....	484
b. Amerika Birleşik Devletleri Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu	487
c. Birleşik Krallıkta (İngiliz) Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu	489
d. Almanya Federal Cumhuriyeti Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu	492
e. Fransa Cumhuriyeti Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu	494
f. İsviçre Konfederasyonu Hukukunda İşçiyi Gözetme Borcu ve İşverenin Sorumluluğu	495
C. İŞVERENİN SORUMLULUĞUNDA SÖZLEŞME (AKDİ) SORUMLULUĞU İLE HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞUNUN YARIŞMASI HALİ	496
1. İŞVERENİN SORUMLULUĞUNUN TÜRÜ VE AVRUPA HUKUKUNDAKİ DÜZENLEME	496
2. SÖZLEŞME SORUMLULUĞU İLE HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU ARASINDAKİ FARKLAR	498
II. İŞVERENİN SORUMLULUĞUNUN HUKUKİ NİTELİĞİ	499
A. KUSURSUZ SORUMLULUK.....	500
1. KUSURSUZ SORUMLULUK KAVRAMI.....	500

2. ÖZEN SORUMLULUĞU (OLAĞAN SEBEP SORUMLULUĞU).....	502
3. TEHLİKE SORUMLULUĞU	503
a. Kaçınılmazlıktan Doğan Sorumluluk	507
aa. Kaçınılmazlık Kavramı.....	507
ab. Kaçınılmazlığın Unsurları.....	507
aba. İrade Dışında Meydana Gelen Olay	507
abb. Davranış Kuralının veya Sözleşme Borcunun İhlali	507
abc. İliyet Bağının Bulunması	508
abd. Olayın Önlenemezliği.....	508
b. Kaçınılmazlığın Kazalar ve Meslek Hastalıklarında Sorumluluğa ...	509
ba. Sosyal Devlet İlkesi ve Sosyal Güvenlik.....	510
bb. Türkiye’de Sosyal Devlet ve Sosyal Güvenlik.....	512
bba. Devletin İş Sağlığı ve Güvenliğinde Ödev ve	
Yükümlülükleri.....	514
bbb. İşverenin/işletenin İş Sağlığı ve Güvenliği	
Yükümlülükleri.....	518
bbc. Çalışanın/sürücünün İş Sağlığı ve Güvenliği	
Yükümlülükleri.....	519
bbd. Türkiye’de Sosyal Güvenliğin Finansmanı	519
bc. İdarenin Kusursuz Sorumluluğunun Kabul Edilmesinde	
İlkeler	521
bca. Sosyal Risk İlkesi	521
bcb. Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik İlkesi (Fedakarlığın....	523
bd. Kaçınılmazlık ve İlişkili Kavramlar	523
bda. Mücbir sebep	524
bdb. Beklenmeyen hal.....	524
bdc. Zarar Görenin Bedensel Yatkınlığı	525
be. Kaçınılmazlık Nedeniyle Oluşan İş Kazası ve Meslek	
Hastalığında Devletin Tazminat Sorumluluğu Olmalı	
mıdır?	526
bf. Bizim görüşümüz.....	534
3. HAKKANİYET SORUMLULUĞU	535
B. KUSUR SORUMLULUĞU (HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU).....	537
1. KUSUR SORUMLULUĞU KAVRAMI	537
2. AVRUPA ÖZEL HUKUKUNUN UYUMLAŞTIRILMASI ÇABALARI VE	
AVRUPA HAKSIZ FİİL İLKELERİ	540
3. HAKSIZ FİİL VE UNSURLARI	541
a. Fiil (Davranış).....	542
aa. Olumlu Davranış (Bir Şey Yapma).....	542
ab. Olumsuz Davranış (Bir Şey Yapmama).....	543

b. Hukuka Aykırılık.....	543
c. Zarar.....	544
d. İlliyet Bağı.....	546
da. Uygun İlliyet Bağı	546
db. Ortak İlliyet Bağı	548
dc. Yarışan (Birlikte) İlliyet Bağı	548
e. Kusur	549
ea. Tanımı	549
eb. Kusurun Türleri	549
eba. Kasıt.....	550
ebb. Kusur (Taksir)	550

KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....552

III. İŞVERENİN SGK, SİGORTALI VEYA HAK SAHİPLERİNE KARŞI SORUMLULUĞU VE SORUMLULUKTAN KURTULMA HALLERİ.....562

A. İŞVERENİN SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA KARŞI SORUMLULUĞU	562
1. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA İŞVERENİN SORUMLU TUTULMASININ AMACI	562
2. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA SGK'NIN RÜCU HAKKININ HUKUKİ NİTELİĞİ	563
3. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA İŞVERENİN SORUMLU OLDUĞU DURUMLAR.....	564
a. İş Kazası ve Meslek Hastalığı İşverenin Kasıtlı Eylemi Sonucu Meydana Gelmişse	565
b. İşverenin Sigortalıların Sağlığını Koruma ve İş Güvenliği Mevzuatına Aykırı Hareket Etmesi Halinde.....	566
c. İşverenin SGK'ya Karşı Sorumluluğunun Sınırı	567
4. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEYEN İŞVERENİN SGK KARŞISINDAKİ SORUMLULUĞU	568
a. İş Kazasının veya Meslek Hastalığının Yasal Sürede SGK'ya Bildirilmemesi Halinde Sorumluluk	568
b. Sigortalılığın Yasal Sürede Bildirilmemesi Halinde İş Kazası veya Meslek Hastalığı Meydana Gelmişse.....	568
c. Sigortalıya İlk Sağlık Yardımlarının Yapılmaması ve İşçinin Bünyesine Uygun İşte Çalıştırılmaması Halinde SGK'ya Karşı Sorumluluk	570
B. İŞVERENİN SİGORTALI VEYA HAK SAHİPLERİNE KARŞI SORUMLULUĞU.....	570
1. İŞVERENİN İŞ HUKUKUNDAN DOĞAN SORUMLULUĞU	570
2. İŞVERENİN TÜRK BORÇLAR KANUNU'NDAN DOĞAN SORUMLULUĞU	572
C. İŞVERENİN SORUMLULUKTAN KURTULMA HALLERİ	573

1. GENEL SORUMLULUKTAN KURTULMA HALLERİ	573
a. İlliyyet Bağının Kesilmesi	573
aa. Mücbir Sebep	574
ab. Zarar Görenin Ağır Kusuru.....	576
ac. Üçüncü Kişinin Ağır Kusuru	578
b. Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Varlığı	579
2. ÖZEL (İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA) SORUMLULUKTAN KURTULMA HALLERİ	586
a. İşin Alt İşverene Verilmesi Halinde Sorumluluk.....	586
b. İşin Anahtar Teslimi Verilmesi Halinde Sorumluluk.....	586
c. Rödövens İlişkisinde Sorumluluk	588
KONUVA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	588
IV. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA İŞVEREN DIŞINDAKİ SORUMLULAR.....	592
A. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SORUMLULUĞU.....	592
1. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN SGK'YA KARŞI SORUMLULUKLARI	592
2. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN ZARAR GÖRENE KARŞI SORUMLULUKLARI.....	594
a. İşveren Vekilinin Zarar Görene Karşı Sorumluluğu	594
b. Asıl İşveren - Alt İşveren İlişkisinden Doğan Sorumluluk	595
B. İŞVEREN SORUMLULUK SİGORTASINA GÖRE SİGORTACININ SORUMLULUĞU	596
1. GENEL BİLGİ.....	596
2. İŞVEREN SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI	598
a. İşveren Sorumluluk Sigortası Teminatının Kapsamı	598
b. Aksine Sözleşme Yoksa Teminat Dışında Kalan Haller.....	599
c. Teminat Dışında Kalan Haller	599
d. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu	600
e. Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü.....	600
f. Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları	601
g. Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü	602
h. Zarar Vukuunda Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri	603
ı. Tazminat Miktarının Tespiti.....	604
i. Zarar ve Tazminatın Sonuçları	604
j. İşveren Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Çeşitli Hükümler	604
C. TRAFİK - İŞ KAZALARINDA GÜVENCE HESABININ SORUMLULUĞU (ZMS SİGORTALARI TARAFINDAN KARŞILANMAYAN ZARARLARDA)	605
V. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA DEVLETİN HUKUKİ SORUMLULUĞU	606
A. DEVLETİN İŞVEREN OLARAK HUKUKİ (MALİ) SORUMLULUĞU	606

1. İDARENİN SORUMLULUĞU	607
a. İdarenin Sorumluluğu Kavramı, Özellikleri ve Devletin Sorumluluğu İlkesi.....	607
aa. İdarenin Sorumluluğu	607
ab. İdarenin Sorumluluğunda Özellikler	610
ac. İdarenin Sorumluluğu İlkesi	611
b. İdarenin Sorumluluğunda Gerekli Şartlar.....	612
ba. İdari Davranışın Varlığı.....	612
bb. Davranışın İdareye Yüklenebilir Olması	613
bc. Zararın Ortaya Çıkması.....	613
bd. İdari Davranış ile Zarar Arasında İlliyet Bağının Bulunması....	616
c. İdarenin Sorumluluğunu Azaltan Veya Ortadan Kaldıran Haller	617
ca. Mücbir Sebep İdarenin Sorumluluğunu Ortadan Kaldırır	617
cb. Beklenilmeyen Haller İdarenin Kusura Dayalı Sorumluluğunu Ortadan Kaldırır	618
cc. Zarar Görenin Kusuru İdarenin Sorumluluğunu Azaltır	619
cd. Üçüncü Kişinin Kusurunda Sorumluluk Halleri.....	620
2. İDARENİN KUSUR SORUMLULUĞU	621
a. Hizmet Kusuru	622
aa. Hizmet Kusurunun Özellikleri	623
ab. Hizmet Kusuru Halleri	626
b. Hizmet Kusuru ve Kişisel Kusur Ayrımı	629
c. Kişisel Kusur	630
ca. Kişisel Kusur Kavramı	630
cb. Kişisel Kusurun Varsayıldığı Durumlar	631
3. İDARENİN KUSURSUZ SORUMLULUĞU	633
a. İdare Hukukunda Kusursuz Sorumluluk İlkeleri	636
aa. Risk (Tehlike) İlkesi.....	636
ab. Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik İlkesi (Fedakarlığın Denkleştirilmesi İlkesi, Hakkaniyet İlkesi)	638
b. İdare Hukukunda Kusursuz Sorumluluğun Özellikleri	639
c. Kusursuz Sorumlulukta Ek Kusurun (Munzam Kusur) Etkisi.....	641
4. TAM YARGI DAVASINDA TARAFLAR, YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME, İDARİ SÜRELER, ZAMANAŞIMI, FAİZ VE ISLAH	642
a. Zarardan Sorumlu Olan İdarenin (Kamu Tüzel Kişisinin) Belirlenmesi	642
b. Tam Yargı Davasında Taraflar.....	643
c. Tam Yargı Davasında Görevli ve Yetkili Mahkeme	643
d. Tam Yargı Davalarında İdari Süreler	644
da. İdareye Başvuru Zorunluluğu.....	644

db. Dava Açma Süresi.....	645
e. Dava Açmadan Önce İdareye Başvuru ve Zamanaşımı.....	646
ea. Zamanaşımı Süreleri.....	646
eb. Sürenin ve Zamanaşımının Başlangıcı	647
f. İdarenin Sorumluluğunda Faiz.....	649
g. İdare Yargıda Islah	649
B. TRAFİK - İŞ KAZASINDA YARALANANLARIN TEDAVİ GİDERLERİNİN DEVLETÇE KARŞILANMASI.....	650
1. SİGORTA ŞİRKETLERİNİN SORUMLULUĞUNUN SONA ERMESİ.....	651
2. SGK TARAFINDAN TEDAVİ GİDERLERİYLE İLGİLİ ÖDEMELERİN BELİRLENMESİ	651
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	652

YEDİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI

I. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ BOYUTLARI, NEDENLERİ VE ÖNLEMLER	661
A. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ BOYUTLARI	661
B. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ BAŞLICA NEDENLERİ	663
C. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARI ÖNLEMLERİ	665
II. İŞ KAZASI KAVRAMI, UNSURLARI VE İŞ KAZASI SAYILAN HALLER	667
A. KAZA KAVRAMI, UNSURLARI VE TEKNİK ANLAMDA İŞ KAZASI	667
1. KAZA KAVRAMI	667
2. KAZANIN UNSURLARI	668
a. Kişi veya Eşyaya Gelen Zarar	668
b. Dışarıdan Gelen Olay (Dış Etki)	669
c. İstenilmeyen Olay.....	669
d. Ani Olay	670
3. TEKNİK ANLAMDA İŞ KAZASI	671
B. BİREYSEL İŞ HUKUKU ANLAMINDA İŞ KAZASI KAVRAMI VE UNSURLARI	673
1. BİREYSEL İŞ HUKUKU ANLAMINDA İŞ KAZASI	673
2. BİREYSEL İŞ HUKUKU ANLAMINDA İŞ KAZASININ UNSURLARI	675
a. Kazaya Uğrayan Kişinin 5510 Sayılı Kanun Kapsamında Sigortalı Olması.....	675
b. Sigortalının Dıştan Gelen, İstenilmeyen, Ani Bir Olayla Karşılaşması	675
ba. Dıştan Gelen Bir Etken	675
bb. İstenilmeyen Olay	675
bc. Anî Olay	676

c.	Sigortalının Kaza Sonucu Zarara Uğraması.....	676
d.	Uygun İlliyet Bağı Bulunması.....	677
da.	Kaza ile Zarar Arasındaki İlliyet Bağı	677
db.	Kaza ile Yapılan İş Arasındaki İlliyet Bağı.....	678
dc.	Uygun İlliyet Bağının Kesilmesi	679
dca.	Mücbir Sebep	680
dcb.	Zarara Uğrayanın Ağır Kusuru	681
dcc.	Üçüncü Kişinin Ağır Kusuru	683
dcd.	Zarara Uğrayan ile Üçüncü Kişinin Ağır Kusuru	684
C.	SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU ANLAMINDA İŞ KAZASI.....	685
1.	SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU AÇISINDAN İŞ KAZASI	685
2.	HİZMET SÖZLEŞMESİ İLE ÇALIŞANLAR AÇISINDAN İŞ KAZASININ UNSURLARI.....	686
a.	Kazanın Varlığı (İş Kazası Sayılan Haller)	686
aa.	Sigortalının İşyerinde Bulunduğu Sırada Meydana Gelen Olaylar.....	687
ab.	Yürütülen İş Nedeniyle Meydana Gelen Olaylar	688
ac.	Sigortalının İşyeri Dışına Bir Yere Gönderilmesi Nedeniyle Asıl İşini Yapmaksızın Geçen Zamanlarda Meydana Gelen Olaylar.....	689
ad.	Emziren Kadın Sigortalının Çocuğuna Süt Vermesi için Ayrılan Zamanlarda Meydana Gelen Olaylar	691
ae.	İşveren Tarafından Sağlanan Taşıtla İşin Yapıldığı Yere Gidiş Geliş Sırasında Meydana Gelen Olaylar	692
b.	Bedence veya Ruhça Bir Zararın Ortaya Çıkması	694
c.	Zarar Görenin Sigortalı Sayılması	695
ca.	Hizmet Sözleşmesi ile Çalışan Sigortalılar	695
cb.	Faillen Çalışanlar	696
cc.	Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılanlar Gibi Sigortalı Sayılanlar	696
d.	İlliyet Bağının Bulunması.....	698
3.	BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR AÇISINDAN İŞ KAZASININ UNSURLARI.....	700
a.	Kazanın Varlığı (İş Kazası Sayılan Haller)	701
aa.	Sigortalının İşyerinde Bulunduğu Sırada Meydana Gelen Olaylar.....	701
ab.	Yürütülen İş Nedeniyle Meydana Gelen Olaylar	701
b.	Bedence veya Ruhça Bir Zararın Ortaya Çıkması	702
c.	Zarar Gören Bağımsız Çalışanın Sigortalı Sayılması.....	702
ca.	Köy ve Mahalle Muhtarları	702

cb. Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar ve Öyle Sayılanlar	703
d. İlliyet Bağının Bulunması	703
D. ÖĞRETİ VE UYGULAMADA KARİNE OLARAK İŞ KAZASI KABUL EDİLEN HALLER	704
1. YAPILAN İŞ SIRASINDA MEYDANA GELEN KAZALAR İŞ KAZASIDIR	704
a. Sigortasız Çalıştırılanların Karşılaştıkları İş Kazası veya Meslek Hastalığı Halinde	704
b. Ticari Taksi, Dolmuş ve Benzeri Nitelikteki Toplu Taşıma Araçlarında Meydana Gelen Kazalar	704
ba. Tam Süreli Çalışanlar Açısından	704
bb. On Günden Az Çalışanlar Açısından	705
c. İş Arama İzni Sırasında Meydana Gelen Kazalar	706
2. İŞ SÜRESİNDE VEYA İŞ SÜRESİNDEN SAYILAN HALLERDE MEYDANA GELEN KAZALAR İŞ KAZASIDIR	707
3. YAPILAN İŞİN YARATTIĞI TEHLİKE SONUCU MEYDANA GELEN KAZALAR İŞ KAZASIDIR	708
4. İŞVERENİN, İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ TEDBİRLERİNİ ALMAMASINDAN KAYNAKLANAN KAZALAR İŞ KAZASIDIR	709
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI	709
III. MESLEK HASTALIĞI KAVRAMI, UNSURLARI VE MESLEK HASTALIĞI SİGORTASINDAN YARARLANMA KOŞULLARI	723
A. HASTALIK KAVRAMI VE ETKENLERİ	723
1. HASTALIK KAVRAMI	723
2. BEDEN SAĞLIĞINI BOZAN VE HASTALIĞA NEDEN OLAN ETKENLER	724
B. MESLEK HASTALIĞI KAVRAMI VE UNSURLARI	725
1. MESLEK HASTALIĞI KAVRAMI	725
2. MESLEK HASTALIĞININ UNSURLARI	727
3. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI ARASINDA BULUNAN FARKLAR	728
C. MESLEK HASTALIĞI SİGORTASINDAN YARARLANMA KOŞULLARI	729
1. MESLEK HASTALIĞINA TUTULAN KİŞİNİN SİGORTALI OLMASI	729
2. MESLEK HASTALIĞINA TUTULAN İŞÇİNİN BEDENSEL VEYA RUHSAL ENGELE UĞRAMASI YA DA ÖLMESİ	730
3. MESLEK HASTALIĞI İLE SİGORTALININ GÖRDÜĞÜ İŞ VEYA İŞYERİ KOŞULLARI ARASINDA UYGUN BİR İLLİYET BAĞI BULUNMASI	731
4. MESLEK HASTALIĞININ YÖNETMELİKTEKİ LİSTEDE YER ALMASI	731
5. MESLEK HASTALIĞININ YÖNETMELİKTE BELİRTİLEN SÜREDE ORTAYA ÇIKMASI	733
6. BAĞ KUR SİGORTALILARI YÖNÜNDEN PRİM VE PRİME İLİŞKİN TÜM BORÇLARIN ÖDENMİŞ OLMASI	734
D. SİGORTASIZ ÇALIŞANIN MESLEK HASTALIĞINA YAKALANMASI	734

1. SOSYAL SİGORTA İLİŞKİSİ VE NİTELİĞİ	734
2. SOSYAL SİGORTA İLİŞKİSİNİN KURULMASI VE SİGORTALILIK	736
3. MESLEK HASTALIĞINDA SOSYAL SİGORTA İLİŞKİSİ.....	737
E. MESLEK HASTALIĞINDA KAÇINILMAZLIK UNSURU VE İŞVERENİN KUSURU (32 YIL FORMÜLÜ).....	740
F. YURT DIŞINDA TÜRK İŞVERENLERCE ÇALIŞTIRILAN TÜRK İŞÇİLERİN İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI HALİ	742
1. SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ YAPILAN ÜLKELERDE	742
2. SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ YAPILMAYAN ÜLKELERDE	742
IV. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDA TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	743
A. İŞVERENİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA YÜKÜMLÜLÜKLERİ	743
B. SİGORTALININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	745
1. ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA GENEL YÜKÜMLÜLÜĞÜ	745
2. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINI BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR İÇİN).....	746
3. SAĞLIK TESİSLERİNE BAŞVURMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	747
4. HEKİM TAVSİYELERİNE UYMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	747
C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNUN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	748
1. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ KURUM TARAFINDAN SORUŞTURULMASI	748
2. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI SİGORTASI YARDIMLARI	750
a. Sigortalıya Yapılacak Yardımlar	750
b. Sağlık Yardımları.....	750
c. Parasal Yardımlar	751
ca. Sigortalıya Yapılacak Parasal Yardımlar	752
caa. Geçici İş Göremezlik Ödeneği.....	752
cab. Sürekli İş Göremezlik Ödeneği	753
cb. Sigortalının Ölümü Halinde Hak Sahiplerine Yapılan Parasal Yardımlar	754
cba. Cenaze Ödeneği Verilmesi	754
cbb. Eş ve Çocuklara Gelir Bağlanması.....	755
cbc. Sigortalının Ana - Babasına Gelir Bağlanması.....	756
cbd. Gelir Bağlanmış Kız Çocuklarına Evlenme Ödeneği Verilmesi	756
V. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ TESPİTİ.....	757
A. OLAYIN İŞ KAZASI VEYA MESLEK HASTALIĞI OLUP OLMADIĞININ SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA TESPİTİ.....	757
B. MALÛİYETİN VE MESLEK HASTALIĞININ SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNCA TESPİTİ	759

1. İŞ KAZASI VEYA MESLEK HASTALIĞI SONUCU MALULİYETİN SAĞLIK KURULUŞLARINCA TESPİTİ.....	759
2. MESLEK HASTALIĞININ KURUM SAĞLIK KURULUNCA TESPİTİ	760
3. MESLEK HASTALIĞININ SOSYAL SİGORTA YÜKSEK SAĞLIK KURULUNCA TESPİTİ.....	762
a. Hastalığın Meslek Hastalıkları Listesinde Yer Almaması.....	762
b. Meslek Hastalığının Yükümlülük Süresinden (İşten Ayrıldıktan) Sonra Ortaya Çıkması	763
C. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞININ MAHKEME TARAFINDAN TESPİTİ	764
1. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI TESPİT DAVALARI	764
2. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI TESPİT DAVASINDA GÖREV.....	767
3. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI TESPİT DAVASINDA YETKİ	769
4. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI TESPİT DAVASINDA TARAFLAR.....	769
5. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI TESPİT DAVASINDA UYGULANACAK USÛL	771
D. SOSYAL SİGORTA YÜKSEK SAĞLIK KURULU	771
KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	773

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MADDİ VE MANEVİ ZARAR İLE TAZMİNATLAR

I. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MADDİ ZARAR	785
A. MADDİ ZARAR KAVRAMI TANIMI VE UNSURLARI	785
1. MADDİ ZARAR KAVRAMI	785
2. MADDİ ZARARIN UNSURLARI	786
a. Malvarlığı.....	786
b. Malvarlığının Eksilmesi	787
c. Malvarlığındaki Eksilmenin İrade Dışı Meydana Gelmesi	787
3. NİTELİKLERİNE GÖRE MADDİ ZARAR TÜRLERİ.....	788
a. Fiili Zarar - Yoksun Kalınan Kâr	788
b. Doğrudan Zarar - Dolaylı Zarar	788
c. Kişiye İlişkin Zarar - Eşyaya İlişkin Zarar.....	789
B. EŞYAYA VE KİŞİYE İLİŞKİN MADDİ ZARAR	789
1. EŞYAYA İLİŞKİN ZARARLAR.....	789
a. Eşyanın Tamamen Yok Olması (Tam Kayıp Zararı).....	790
b. Eşyanın Kısmen Yok Olması	791
c. Gelir Yoksunluğu Zararı (Ek-Munzam Zarar).....	794
d. Eşyanın Onarım Süresince Kullanılamamasından Doğan Zarar	794
2. KİŞİYE İLİŞKİN MADDİ ZARARLAR.....	795

a.	Bedensel Bütünlüğün Zedelenmesinden Doğan Maddi Zarar	795
aa.	Tedavi (İyileştirme) Giderleri	796
ab.	Kazanç Kaybı	797
ac.	Çalışma Gücünün Azalmasından veya Sürekli Kaybından Doğan Zarar	797
ad.	Ekonomik Geleceğin Sarsılmasından Doğan Zarar.....	798
b.	İnsan Ölümünde Maddi Zarar	799
C.	MADDİ ZARARIN İSPATLANMASI	800
D.	MADDİ ZARARIN HESAPLANACAĞI ZAMAN	802
E.	MADDİ ZARARIN DENKLEŞTİRİLMESİ (Yararın İndirilmesi)	803
1.	GENEL BİLGİ	803
2.	YARAR KAVRAMI	803
3.	DENKLEŞTİRMENİN ŞARTLARI	805
a.	Zarar Verici Olay Zarar Gören Lehine Ekonomik Bir Yarar Sağlamalıdır.....	805
b.	Zarar Verici Olay ile Yarar Arasında Uygun İliyet Bağı Olmalıdır ...	806
c.	Denkleştirme Yasağı Bulunmamalıdır	806
ca.	Üçüncü Kişilerin Zarar Görene İfa Amacı Taşımayan Yardımları.....	806
cb.	Zarar Görenin Önlem ve Davranışları Sonucu Elde Edilen Yararlar	808
cc.	Haksız Fiil Nedeniyle Yapılmayan Giderler.....	809
cd.	Ölenin Desteginden Yoksun Kalınmasında Özel Durumlar	809
4.	DENKLEŞTİRMEDE HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI	809
	KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI	810
II.	İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT	817
A.	MADDİ TAZMİNAT KAVRAMI, AMACI, KAPSAMI VE ZARAR İLE ARASINDAKİ İLİŞKİ	817
1.	TAZMİNAT KAVRAMI VE AMACI.....	817
2.	TAZMİNATIN KAPSAMI.....	818
3.	TAZMİNAT İLE ZARAR ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	819
B.	MADDİ TAZMİNAT TÜRLERİ.....	820
1.	AYNI TAZMİNAT	820
2.	NAKDİ TAZMİNAT	821
C.	İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN KAYNAKLANAN BEDENSEL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİNDE (YARALANMADA) MADDİ TAZMİNAT	821
1.	GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK TAZMİNATI.....	822
a.	Bedensel Zarar Kavramı ve Korunması	823
b.	Geçici İş Göremezlikten Doğan Maddi Tazminat	824

2. SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİKTEN DOĞAN MADDİ TAZMİNAT	827
3. SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİKTE TAZMİNAT HESABI	828
a. Yaşam Süresi (Muhtemel Ömür Süresi).....	828
b. Çalışma Süresi (İş Görebilme Çağı -Faal Ömür Süresi).....	829
c. Zarar Görenin Geliri	829
d. İş Göremezlik Oranı (Maluliyet - Meslekte Kazanma Gücü Kaybı – Çalışma Gücü Kaybı)	830
e. Kusurun Belirlenmesi ve Kusursuz Sorumlulukta Tazminatın Hesaplanması	832
ea. Kusurun Belirlenmesi	832
eb. Kusursuz Sorumlulukta Tazminat Hesaplama Yöntemi.....	834
f. Sürekli İş Göremezlikte Zarar ve Tazminattan Yapılacak İndirimler	835
fa. İşçinin İş Göremezlik Oranı.....	836
fb. İşçinin Kendi Kusuru (Ortak Kusur).....	836
fc. Kanundan Kaynaklanan İndirimler	836
fd. SGK Tarafından Sağlanan Parasal Yardımlar	839
fe. Özel Sigorta Ödemeleri	840
ff. İşverence ve Özel Kişilerce Yapılan Ödemeler	841
fg. Sosyal Yardım Zamları ve Sürekli Bakıma Muhtaçlık Geliri ...	841

KONUVA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI..... 842

D. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN KAYNAKLANAN ÖLÜM HALİNDE DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI	848
1. DESTEKTEN YOKSUN KALMAYA İLİŞKİN KAVRAMLAR	848
a. Destek.....	848
aa. Gerçek (Fiili) Destek	849
ab. Varsayılan (Farazi) Destek	849
b. Destekten Yoksun Kalanlar	850
c. Bakım İlişkisi	851
d. Bakım Gücü ve Bakım İhtiyacı Kavramları	851
da. Bakım Gücü	851
db. Bakım İhtiyacı	852
e. Destek Süresi	853
2. DESTEK OLARAK KABUL EDİLEN KİŞİLER	853
a. Eşlerin Birbirlerine Destek olması.....	853
aa. Evlilik Birliği İçerisinde Eşlerin Birbirine Destek Olması.....	853
ab. Nikahsız Yaşayan Eşlerin Birbirine Destek Olması.....	854
ac. Nişanlıların Birbirine Destek Olması.....	855
b. Ana ve Babanın Çocuklarına Destek olması.....	855
c. Çocukların Ana ve Babalarına Destek olması	857

ca. Küçük Çocukların Ana ve Babalarına Destek Olması.....	857
cb. Yetişkin Çocukların Ana ve Babalarına Destek Olması	859
d. Kardeşlerin Birbirlerine Destek olması.....	860
e. Değişik Destek Tiplerinin Destek olması	862
3. DESTEK OLARAK KABUL EDİLEN DEĞERLER	863
a. Ölenin Fikri ve Bedeni Katkısı İle Sağladığı Gelirden Yoksun kalınması	863
b. Yardım ve Hizmet Ederek katkı Sağlayan Kişinin Ölmesi Halinde Yoksun kalınan Değer.....	864
c. Ev İşlerini Yaparak katkı Sağlayan Kişinin (Ev Hanımı) Ölmesi Halinde Yoksun kalınan Değer.....	866
d. Yaşlı veya Emekli olmuş Kişinin (Erkeklerin) Ölmesi Halinde Yoksun kalınan Değer.....	867
e. Ölenin Ödediği Nafaka Alacağından Yoksun Kalınması	868
f. Üçüncü Kişilerin Ölenin Düzenli Yaptığı Yardımlardan Yoksun Kalması	869
4. DESTEKTEN YOKSUN KALMA ZARARI VE NİTELİĞİ	869
a. Yoksun Kalınan Gelir (Kazanç, yardım ve hizmetten Yoksun Kalma) Niteliği	869
b. Zararın Yansıma Zarar Olması	870
5. DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATININ YASAL DAYANAĞI	872
6. DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATININ KONUSU VE AMACI	872
7. DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATININ HUKUKİ NİTELİĞİ	873
8. DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATINDA İŞVERENİN HUKUKİ SORUMLULUĞU	874
9. DESTEKTEN YOKSUN KALMADA ÖDENECEK ZARAR TÜRLERİ	875
a. Cenaze Giderleri.....	875
b. Ölüm Hemen Gerçekleşmemişse Tedavi Giderleri.....	876
c. Çalışma Gücünün Azalması veya Kaybedilmesinden Doğan Kayıplar	877
10. DESTEKTEN YOKSUN KALMA ZARARININ HESAPLANMASI	878
a. Zarar Süresinin Başlangıcı	878
b. Zararın Hesaplanma Tarihi	879
c. Desteğe Ait Gelirin Tespiti.....	879
ca. Bilinen Dönem Geliri.....	881
caa. Bakiye Ömür Hesabı	881
cab. Desteğin Geliri.....	882
ccc. Geçmiş Dönem Zarar Hesabı.....	882
cb. Bilinmeyen Dönem Geliri	883
cda. Aktif Dönem Geliri.....	884

cdb. Pasif Dönem Geliri.....	885
cc. Örnek Zarar Hesabının Şema Üzerinde Gösterilmesi.....	885
d. Desteğe Ait Gelirin Paylaştırılması.....	886
da. Gelirin Paylaştırılmasında Uygulanacak İlkeler	886
daa. Desteğin Gelirinin Bir Miktarını Kendine Ayıracağı Dikkate Alınmalıdır	886
dab. Dava Açmamış Kişilerin Destek Payları da Dikkate Alınmalıdır	886
dac. Yoksun Kalanlara Ayrılacak Destek Payları İhtiyaçları Süresince Olmalıdır	886
dad. Destekten Çıkanların Payları Kalanların Paylarına Eklenmelidir.....	887
db. Eş ve Çocukların Alacakları Paylar	887
dba. Çocuksuz Eşin Alacağı Destek Payı	888
dbb. Eş ve Değişen Sayıda Çocukların Alacakları Destek Payları.....	888
cc. Desteğin Bakım Gücü ve Destekten Yoksun Kalanların Bakım İhtiyacı Süresi	889
cca. Desteğin Bakım Gücü (Destek) Süresi	889
cab. Destekten Yoksun Kalanların Bakım İhtiyacı Süresi.....	890
e. Destekten Yoksun Kalma Zarar Hesabında İndirimler	890
ea. Destekten Yoksun Kalan Eşin Yeniden Evlenme Şansı ve Çalışıp Kazanma Yeteneği.....	890
eaa. Eşin Yeniden Evlenme Şansı ve Tablolar.....	890
eab. Dul Eşin yeniden Evlenme Olasılığı Belirleneceği Zaman.....	892
eac. Kadınların Yaşlarına Göre yeniden Evlenme Olasılığı ..	892
ead. Erkeklerin Yaşlarına Göre yeniden Evlenme Olasılığı ..	893
eae. Eşin Çalışma ve Kazanma Yeteneği.....	894
eb. Yetiştirme Giderlerinin Dikkate Alınması	895
ec. Desteğin Ortak ve Tam Kusuru.....	896
eca. Desteğin Ortak Kusuru	896
ecb. Desteğin Tam Kusuru ve Sigortanın Sorumluluğu	897
ed. Kaçınılmazlık İndirimi veya Hakkaniyet İndirimi.....	898
ee. Miras Geliri Olması Halinde İndirim Yapılabilir mi?.....	898
ef. İşverenin Yoksulluk Durumuna Düşecek Olması Hali	899
eg. SGK Tarafından Hak Sahiplerine Bağlanan Gelirler	900
ega. Genel Bilgi ve Hukuk Sistemimizde Durum	900
egb. Hak sahiplerine bağlanan Dul ve yetim Aylıkları Konusunda Alman Hukuku Örneği	901
eh. Özel Sigortalar Tarafından Hak sahiplerine Yapılan Ödemeler	902

ei. İşveren veya Üçüncü Kişilerce Hak sahiplerine Yapılan Ödemeler	903
--	-----

KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....903

III. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MANEVİ ZARAR912

A. MANEVİ ZARAR KAVRAMI	912
B. MANEVİ ZARARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	913
1. SÜBJEKTİF GÖRÜŞ	914
2. OBJEKTİF GÖRÜŞ.....	914
3. KARMA GÖRÜŞ.....	915
C. HUKUKA AYKIRI FİİLİN YÖNELDİĞİ VARLIĞIN TÜRÜNE GÖRE MANEVİ ZARAR	917
1. MADDİ NİTELİKTEKİ KİŞİSEL DEĞERLERE SALDIRI HALİNDE MANEVİ ZARAR.....	917
2. MADDİ NİTELİKTE OLMAYAN KİŞİSEL DEĞERLERİN İHLALİNDE MANEVİ ZARAR	917
3. KİŞİLİK HAKKINA DAHİL OLACAK MESLEKİ VE EKONOMİK DEĞERLERE SALDIRI NEDENİYLE ORTAYA ÇIKAN MANEVİ ZARAR	919

KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....919

IV. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN MANEVİ TAZMİNAT923

A. MANEVİ TAZMİNAT KAVRAMI.....	923
B. MANEVİ TAZMİNATIN NİTELİĞİ VE İŞLEVİ	925
C. MANEVİ TAZMİNAT DAVASININ AMACI	926
D. MANEVİ ZARAR HALLERİNDE TAZMİNAT İSTEYEBİLECEK OLANLAR.....	927
1. BEDENSEL VE RUHSAL BÜTÜNLÜĞÜN İHLALİ HALİNDE	927
a. Bedensel ve Ruhsal Bütünlüğü Zarar Gören İşçi.....	927
b. Ağır Bedensel Zarar Gören İşçinin Yakınları	928
c. Zarar Gören İşçinin veya Yakınlarının Mirasçıları	929
2. ÖLÜM NEDENİYLE MANEVİ TAZMİNAT İSTEYEBİLECEK OLANLAR	929
a. Anne ve Baba	930
b. Eş.....	931
c. Çocuklar	932
d. Kardeşler	933
e. Nişanlı ve Evlatlık	933
f. Diğer Yakınlar	934
E. MANEVİ TAZMİNAT TAKDİRİNDE OLAYIN ÖZELLİKLERİ	934
1. MANEVİ ZARARIN ÖNEMLİ OLMASI	934
2. İŞÇİNİN KENDİ KUSURU (ORTAK KUSURU).....	935
3. OLAYIN KAÇINILMAZLIK SONUCU OLUŞMASI	936
4. SATIN ALMA GÜCÜ.....	936

5. TARAFLARIN SOSYAL VE EKONOMİK DURUMLARI	937
6. TAZMİNATIN TATMİN DUYGUSU OLUŞTURACAK TUTARDA OLMASI ..	937
7. TAZMİNATIN CAYDIRICILIK UYANDIRAN TUTARDA OLMASI	938
8. TAZMİNAT DAVASININ GEÇ AÇILMASI	938
9. OLAYIN GERÇEKLEŞME ŞEKLİ	939
10. ÖLEN KİŞİNİN YAŞI	939
11. ÖLEN KİŞİNİN SAĞLIĞINDA DAVALI İLE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN NİTELİĞİ	940
F. MANEVİ TAZMİNATIN BÖLÜNMEZLİĞİ İLKESİ VE MEVZUATA GÖRE MANEVİ TAZMİNAT TALEPLERİ	940
1. MANEVİ TAZMİNATIN BELİRSİZ ALACAK DAVASI KONUSU YAPILIP YAPILAMAMASI	942
2. MANEVİ TAZMİNATIN EK DAVA KONUSU YAPILAMAMASI	943
3. ISLAH DİLEKÇESİ İLE MANEVİ TAZMİNAT İSTENİLMESİ.....	944
4. AÇILMAMIŞ SAYILAN DAVADAKİ TUTARIN BAĞLAYICI OLMAMASI.....	945
5. BEDENSEL ZARARIN GELİŞEREK ARTIŞ GÖSTERMESİ	945
6. MANEVİ TAZMİNATA MAHSUBEN BİR MİKTAR PARA ALINMASINA RAĞMEN DAVA HAKKININ SAKLI TUTULMASI HALİ.....	946
G. MANEVİ TAZMİNATIN MİKTARI VE ŞEKLİ	947
1. MANEVİ TAZMİNATIN MİKTARI.....	947
2. MANEVİ TAZMİNATIN ŞEKLİ	948
a. Nakdi Tazmin	948
b. Nakdi Tazmin Dışındaki Tazmin Şekilleri.....	948
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	949
V. ULUSLARARASI HUKUKTA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ	961
A. AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ.....	961
B. AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ	964
C. BİRLEŞİK KRALLIK (İNGİLİZ) HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ ...	965
D. ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ	967
E. FRANSIZ HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ	969
F. İTALYA HUKUKUNDA ZARAR VE TAZMİNAT TÜRLERİ	971

DOKUZUNCU BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN TAZMİNATLARDA ZAMANAŞIMI, FAİZ VE İBRA

I. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN TAZMİNATLARDA ZAMANAŞIMI	973
A. ZAMANAŞIMI KAVRAMI VE GENEL İLKELER	973

1. ZAMANAŞIMI KAVRAMI	973
2. ZAMANAŞIMINDA GENEL İLKELER	974
3. ZAMANAŞIMI, HAK DÜŞÜRÜCÜ SÜRE VE FARKLARI	976
B. İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARINDA UYGULANACAK ZAMANAŞIMI TÜRLERİ.....	977
C. İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARINDA UYGULANACAK SÖZLEŞME (AKDİ) ZAMANAŞIMI.....	980
1. SÖZLEŞME ZAMANAŞIMI	980
2. SÖZLEŞME ZAMANAŞIMININ BAŞLAMA ANI.....	982
D. İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIĞI SAYILAN OLAYDAN KAYNAKLANAN ZARARLARDA UYGULANACAK HAKSIZ FİİL ZAMANAŞIMI	984
1. TÜRK BORÇLAR KANUNUNDA ZAMANAŞIMI SÜRELERİ.....	984
a. Genel Bilgi	984
b. İki Yıllık Zamanaşımı Süresi	985
c. On Yıllık Zamanaşımı Süresi	986
d. Ceza Zamanaşımı Süresi ve Uygulanabilme Şartları.....	987
da. Zarar Veren Fiil, Cezayı Gerektiren Bir Fiil Olmalıdır.....	988
db. Ceza Zamanaşımı Süresi Borçlar Hukukundaki Süreden Daha Uzun Olmalıdır.....	988
2. HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA ZAMANAŞIMI SÜRELERİ	988
3. KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA ZAMANAŞIMI SÜRELERİ	990
4. ZAMANAŞIMININ BAŞLAMA ANI.....	992
a. Fiilin İşlendiği Tarih Kavramı	992
b. Zararın Gerçekleşmesi Koşulu	994
c. Tazminat Yükümlüsünün (Failin) Öğrenilmesi.....	998
d. Bedensel Zararın Öğrenilmesi	1000
e. Bedensel Zararın Artması (Gelişen Durumlar)	1003
f. Bedensel Zararlarda Zamanaşımının Başlama Anı Hakkında Değerlendirme	1005
g. Bedensel Zararlarda Zararın Öğrenilmiş Sayılması İçin Zararın Para İle Ölçülebilir Şekilde Belirlenmesi Gerektiği Konusunda 16.03.2016 Tarihli HGK Kararı	1008
5. İNGİLİZ HUKUKUNDA HAKSIZ FİİL ZAMANAŞIMI.....	1015

KONU YA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI

II. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN TAZMİNATLARDA FAİZ	1023
A. GENEL ANLAMDA FAİZ	1023
B. İŞ KAZASI VEYA MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN TAZMİNAT DAVALARINDA UYGULANACAK FAİZ TÜRÜ VE BAŞLANGICI	1024
1. FAİZİN BAŞLANGICI	1024

2. FAİZİN TÜRÜ	1026
a. Davada Faiz İsteği ve Başlangıcı.....	1028
aa. Dava Açılırken Faiz İsteği.....	1028
bb. Faizin Başlangıcının Belirtilmesi	1028
cc. Faizin Türünün Belirtilmesi.....	1031
3. FAİZİN AYRI BİR DAVA İLE İSTENMESİ.....	1031
4. FAİZ DAVALARINDA ZAMANAŞIMI	1032
a. Faiz ve Zamanaşımı.....	1032
b. Faiz Davalarında Zamanaşımı Sürelerinin Hesaplanması	1033
5. FAİZİN ANAPARAYI GEÇİP GEÇEMEYECEĞİ.....	1034
6. BİLEŞİK FAİZ	1034
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	1035
III. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINDAN DOĞAN TAZMİNATLARDA İBRA	1043
A. İBRA VE İBRA SÖZLEŞMESİ (İBRANAME) KAVRAMI.....	1043
B. İBRANAMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ	1045
C. İBRA TÜRLERİ	1045
1. İVAZLI İBRA - İVAZSIZ İBRA	1045
2. TAM İBRA - KISMİ İBRA.....	1046
D. İBRANIN UNSURLARI.....	1046
1. TARAFLAR ARASINDA İŞ İLİŞKİSİNDEN KAYNAKLANAN BİR ALACAK OLMALIDIR	1046
2. İBRANAME DÜZENLENİRKEN ALACAK DOĞMUŞ VE ÇEKİŞMESİZ OLMALIDIR	1047
3. İBRA SÖZLEŞMESİ DÜZENLENMESİ KONUSUNDA İRADE BİRLİĞİ VE TARAFLARIN FİİL EHLİYETİ BULUNMALIDIR.....	1047
4. İŞ HUKUKUNDA İBRA SÖZLEŞMESİ YAZILI ŞEKİLDE DÜZENLENMELİDİR.....	1048
5. İBRA SÖZLEŞMESİ İŞ SÖZLEŞMESİ SONA ERDİKTEN VE EN AZ BİR AYLIK SÜRE GEÇTİKTEN SONRA DÜZENLENEBİLİR.....	1049
6. ALACAĞIN TÜRÜ VE MİKTARININ İBRANAMEDE AÇIKÇA BELİRTİLMESİ GEREKİR	1050
7. ÖDEMENİN EKSİKSİZ OLARAK VE BANKA YOLUYLA YAPILMASI GEREKİR	1050
E. İBRANIN SONUÇLARI.....	1051
F. İBRADA İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞINA ÖZGÜ DURUMLAR.....	1051
G. YARGITAY'IN İBRAYA İLİŞKİN İLKELERİ	1053
KONUYA İLİŞKİN YARGITAY KARARLARI.....	1055

ONUNCU BÖLÜM

**MADDİ TAZMİNAT HESAPLARINDA YARARLANILAN TABLOLAR VE
ÖRNEK BİLİRKİŞİ RAPORLARI**

I. TABLOLAR	1065
• TRH2010 TABLOLARI	1068
• TÜRKİYE HAYAT TABLOSU KADIN	1068
• TÜRKİYE HAYAT TABLOSU ERKEK	1072
• CSO 1980 (AMERİKAN YAŞAM TABLOSU)	1091
• GELİR ARTIŞ VE İSKONTO TABLOSU.....	1095
• GELİR ARTIŞ VE İSKONTOLAMA İSKONTOLU ÇALIŞMA DÖNEMİ KAZANÇLARI.....	1097
• P.M.F (POPULATION MASCULINE ET-FEMININE) YAŞAMA TABLOSU (1931)	1098
• PMF YAŞAM TABLOSU	1099
II. BİLİRKİŞİ RAPORLARI	1101
• İŞGÜCÜ KAYBI NEDENİ İLE TAZMİNAT HESAP RAPORU	1101
• GEÇİCİ İŞ GÖRMEZLİKTEN DOĞAN TAZMİNAT VE MALULİYETTEN DOĞAN TAZMİNAT	1103
• MALULİYET NEDENİYLE TAZMİNAT	1105
• KIZ ÇOCUĞUN ÖLÜMÜNDE DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI	1108
• EŞİN ÖLÜMÜNDE DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI	1112
• BAĞ-KUR SİGORTALISININ ÖLÜMÜNDE DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI	1118
• ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNİN YARALANMASINDA TAZMİNAT.....	1122
• EV HANIMININ MALULİYETİNDE TAZMİNAT	1127
• ANNE VE ÇOCUKLARIN DESTEKTEN YOKSUN KALMA TAZMİNATI	1131
• YURT DIŞINA ÇALIŞAN TIR ŞOFÖRÜ EŞİNİN DESTEKTEN YOKSUNLUK ZARAR HESABI	1139
SONUÇ.....	1143
KAYNAKLAR	1147
KAVRAM DİZİNİ	1177